

วารสาร การพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา

Nursing Public Health and Education Journal
ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2562 ISSN 2651-1908

บทบาทพยาบาลชุมชนในการสร้างเสริมความรอบรู้ทางสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรัง

* แสงเดือน กิ่งแก้ว, นุสรา ประเสริฐศรี, ไวยพร พรหมวงศ์

ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมต่อการปรับตัวด้านจิตสังคม ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมาก

* ภาชีนา บุญลาภ, โสพิณ ชูนวล

ผลของโปรแกรมเสริมพลังอำนาจต่อความรู้ การรับรู้พลังอำนาจในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพขณะตั้งครรภ์และหลังคลอด
ของผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอดที่มีเด็กติดผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิง

* พรรณทิพา บัวคล้าย, ประทุมมา ฤทธิ์โพธิ์, ทยุตา อินทร์แก้ว

ผลของโปรแกรมการสอนก่อนจำหน่ายต่อความพร้อมในการจำหน่ายจากโรงพยาบาลในผู้เป็นมารดาครั้งแรก

* รุติพร เรือนกุล, ปิยะนุช ชูโต, พรรณพิไล ศรีอาราณ์

ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

* พิชญาลินี กองดวง, เดชา ทำดี

ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

* ทศนีย์ ภาคภูมิวิจิตรชัย, โสพิศ เรืองโฮสธ, กฤตพัทธ์ ผักผลน

การวิเคราะห์องค์ประกอบของความแข็งแกร่งในชีวิตของผู้สูงอายุในเขตระเบียบงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

* แววดาว พิมพ์พันธ์ดี, วสุธร ต้นวัฒนกุล, กุหลาบ รัตนสังธรรม, พัทธนา ใจดี

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ชุมชนกะเหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

* รุติมา ทาสวรรณอินทร์, วรัญญา มณีรัตน์, จุฑามาศ เมืองมูล, มณเฑียร มະโนธรรม, วารุณี พันธวงศ์

ผลของโปรแกรมญาติติดตน ในผู้ป่วยกลืนเนื้อหลังติ่ง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดบุรีรัมย์

* พงษ์พัฒน์ จงเพ็งกลาง, สันติสิทธิ์ เขียวเงิน, ผดุงศิษฐ์ ขำนาถบริษัท

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของเยาวชนในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม

* การณี นิลกรณ์, ประพันธ์ ชันดิธีระกุล

การพัฒนารูปแบบการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในกระบวนการดำเนินงานอนามัยชุมชน (SPS Model)

สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน2

* บุญชัย ภาละกาล, สอาด มุ่งสิน

ผลการจัดการศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพต่อการรับรู้และเข้าใจบทบาทตามสาขาวิชาชีพ และความสามารถในการทำงานเป็นทีม

* อวิชัย ยินยาว, จุฬารัตน์ หัวหาญ, วรรณภา พรหมศวร

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการกล้าแสดงออก
ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม
ในวิชาคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพ

* สนิทนาถ วิทยพิเชฐกุล, สนิทนาถ ไตรบรรเทา

ความรู้และการป้องกันอุบัติเหตุเข็มและของมีคมที่มตำของนักศึกษาพยาบาล

* นุสรา ประเสริฐศรี, วิไลลักษณ์ ตียาพันธ์, อภิรติ เจริญกุล, วราภรณ์ บุตรศรี, อัญชลี วิเศษคุณศิลป์

วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2562 ISSN 2651-1908

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบรายงานวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) สาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

กำหนดการออกวารสาร

ทุกๆ 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ)

มกราคม – เมษายน

พฤษภาคม – สิงหาคม

กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

312 หมู่ 11 ต.บ้านต๋อม อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทรศัพท์ 0-5443-1779 โทรสาร 0-5443-1889

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์

ผู้อำนวยการ Professional Associates of Thailand

ดร.ธานี กล่อมใจ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

บรรณาธิการ

ดร.ทักษิภา ชัชรรัตน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ฐิติพร เรือนกุล

เลขานุการ

อาจารย์จรรยา แก้วใจบุญ

อาจารย์สมศรี ทาทาน

อาจารย์อัมพร ยานะ

นางสาว ชนิดาภา อินตะมุด

นายเอกชัย หมั่นขัตติย์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ ลิทธิสมบัติ

มหาวิทยาลัยเนชั่น

รองศาสตราจารย์ ดร.พรณพินโล ศรีอาภรณ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นธการกิจกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทำดี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมยศ ชิดมงคล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมานจิต ภิรมย์รัตน์

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ดร.วิยะดา รัตนสุวรรณ

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ประจวบ แผลมหลัก

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์

มหาวิทยาลัยเนชั่น

ดร.นุสรา ประเสริฐศรี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สรรพสิทธิประสงค์

ดร.จุไรรัตน์ ห้าวหาญ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สุรินทร์

ดร.ดาราวรรณ รองเมือง

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ดร.ดลนภา หงส์ทอง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

ดร.กฤตพัทธ์ ฝึกฝน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

ดร.ปรศนีย์ สมิทธิ์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

ดร. พิมพิมล วงศ์ไชยา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา

สารบัญ

	หน้า
● บทบาทพยาบาลชุมชนในการสร้างเสริมความรอบรู้ทางสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรัง	3
● ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมต่อการปรับตัวด้านจิตสังคมของหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมาก	14
● ผลของโปรแกรมเสริมพลังอำนาจต่อความรู้ การรับรู้พลังอำนาจในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพ ขณะตั้งครรภ์และหลังคลอดของผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอดที่มีเด็กติดผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานหญิง	28
● ผลของโปรแกรมการสอนก่อนจำหน่ายต่อความพร้อมใจในการจำหน่ายจากโรงพยาบาล ในผู้เป็นมารดาครั้งแรก	40
● ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย	52
● ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์	66
● การวิเคราะห์องค์ประกอบของความแข็งแกร่งในชีวิตของผู้สูงอายุในเขตระเปียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	77
● ความรู้สีกมีคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ชุมชนกะเหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	90
● ผลของโปรแกรมฤาษีตัดตนในผู้ป่วยกล้ำเนื้อหลังตั้ง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์	100
● ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของเยาวชนในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม	114
● การพัฒนารูปแบบการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในกระบวนการดำเนินงานอนามัยชุมชน (SPS Model) สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล ครอบครัวและชุมชน2	123
● ผลการจัดการศึกษาแบบสหวิชาชีพต่อการรับรู้และเข้าใจบทบาทตามสาขาวิชาชีพและความสามารถ ในการทำงานเป็นทีม	137
● ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรม การกล้าแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม ในวิชาคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพ	148
● ความรู้และการป้องกันอุบัติเหตุเข็มและของมีคมที่มิดำของนักศึกษาพยาบาล	160

ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหว ต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

พิชญาสินี กองดวง

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เดชา ทำดี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Received: July 21, 2018

Revised: February 9, 2019

Accepted: February 13, 2019

บทคัดย่อ

เด็กที่มีพัฒนาการสมวัยแสดงให้เห็นถึงความพร้อมที่จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาการเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญกิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการควรได้รับการคิดค้นและศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหว ที่เป็นรูปแบบการบำบัดที่มุ่งฝึกให้เด็กเกิดการรับรู้และเกิดทักษะเฉพาะที่นั้นยังมีการศึกษาค่อนข้างจำกัดการวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 14 ราย และกลุ่มควบคุม 14 ราย โดยกลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหว เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จำนวน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ร่วมกับการได้รับการส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) จากผู้ปกครองตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวแต่ยังคงได้รับคำแนะนำในการส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) เช่นเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Chi-Square test หรือ Fisher's exact test และ McNemar test จากการศึกษาพบว่า ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวกลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=.002$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหว กลุ่มทดลอง มีพัฒนาการโดยรวมดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ($p=.022$) โดยเฉพาะพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่มทดลองดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ($p=.033$) จากการศึกษาสรุปได้ว่า กิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางแก่บุคลากรทางสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครูศูนย์เด็กเล็ก นำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการในเด็กปฐมวัยต่อไป

คำสำคัญ: กิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหว พัฒนาการเด็ก เด็กปฐมวัย

Effects of Sensory Motor Activities in Early Childhood Development

Phitchayasinee Kongdoun

Faculty of Public Health, Chiang Mai University

Decha Tamdee

Faculty of Nursing, Chiang Mai University

Abstract

Children with age-appropriate development show that they are ready to grow into a mature adult in the future. Therefore, the promoting of child development is important. Activities that promote development should be invented and studied. Especially Sensory Motor Activities that aims to train children to recognize and develop specific skills are still quite limited. A quasi-experimental research design was employed in the research study. The purpose of this research was to investigate the effects of Sensory Motor Activities toward child-developmental. The sample was recruited into two main groups: 14 experimental and 14 control groups. The experimental group participated in a daily Sensory Motor Activities for one hour each day for 3 days a week for a total of 4 weeks. Also, the experimental group was promoted child development at home by parents which were advised to follow the Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM) by public health. The children in the control group did not receive Sensory Motor Activities but continued to receive promoting child development at home by parents same as experimental group. The data collection instruments consisted the Record of the sample's demographic data and the Record of the assessment results of early childhood development based on the Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM). Data were analyzed and compared using descriptive statistics, t-test, Chi-Square test or the Fisher's exact test and McNemar test. The result showed that after participated in Sensory Motor Activities the experimental group has improved the gross motor development better than before experiment ($p = .002$). Compared to the control group, it was found that after participating in Sensory Motor Activities, the experimental group had better overall development than the control group ($p = .022$). Especially the development of the experimental group's gross motor development better than the control group statistically significant ($p = .033$). In this study, the Sensory Motor Activities was effective in promoting gross motor development that could be used as a guide for caregivers who are responsible for early childhood to promote development on early childhood as important so that they will be of benefit to young children.

Keywords : sensory motor activities, child development, early childhood

บทนำ

ปัจจุบันประชากรโลกได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น เป็นลำดับโดยมีแนวโน้มว่าจะมีประชากรวัยเด็กลดน้อยลงและประชากรวัยผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกับประเทศไทย ที่มีประชากรวัยผู้สูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) แต่สถานการณ์ปัญหาของประชากรเด็ก ยังคงเกิดขึ้นและผกผันกับจำนวนประชากรเด็กที่ลดลง ทั้งปัญหาด้านสังคมและสุขภาพอนามัย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้ง เด็กติดเชื้อเอชไอวีเด็กพิการ รวมไปถึงพัฒนาการและสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2552) ทำให้ภาครัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพประชากรเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการให้โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

สำหรับงานสาธารณสุขได้มุ่งเน้นพัฒนางานส่งเสริมพัฒนาการเด็ก(สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2558) โดยหนึ่งเป้าหมายหลัก คือ เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี หรือเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย เพราะพัฒนาการเด็กนับเป็นสิ่งสำคัญที่ถือเป็นรากฐานของการเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่และการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กเหล่านี้ให้โตอย่างมีคุณภาพก็ยังเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญจากสถิติองค์การอนามัยโลกพบว่า ร้อยละ 15-20 ของเด็กทั่วโลก มีพัฒนาการที่ผิดปกติ (จินตนา พัฒนพงศ์ธร, 2557) แต่สำหรับประเทศไทย ได้มีการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดย กรมอนามัย จำนวน 4 ครั้งเริ่มจากปีพ.ศ.2542, 2547, 2550, 2553 พบเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการไม่สมวัย ร้อยละ 28.3, 28.0, 32.33 และ 29.71 ตามลำดับ(ธนอมรัตน์ ประสิทธิ์มัตต์, 2558) และในปีพ.ศ. 2557 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการไม่สมวัย ร้อยละ 27.2(พนิต โล่เสถียรกิจ, 2558)ซึ่งเกิดจากปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ภาวะทุพโภชนาการ การขาดสารไอโอดีนและธาตุเหล็ก การขาดการเลี้ยงดูและการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม เป็นต้น โดยที่การขาดการเลี้ยงดูและกระตุ้นพัฒนาการ

ที่ไม่เหมาะสม เมื่อมองย้อนไปในอดีต เด็กมีโอกาสดำเนินการจากหลากหลายวิชาชีพทางสาธารณสุข นักกิจกรรมบำบัดถือเป็นวิชาชีพหนึ่งในงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาการเด็ก ทั้งในด้านการส่งเสริม บำบัด รักษาและฟื้นฟูพัฒนาการเด็ก นักกิจกรรมบำบัดจะใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่ผ่านการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์มาเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยกิจกรรมหนึ่งที่นักกิจกรรมบำบัดใช้ในการส่งเสริมบำบัด รักษาและฟื้นฟูพัฒนาการเด็ก คือ กิจกรรมการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensory and motor development)(Rowan, 2015) ทำให้เด็กบางรายมีพัฒนาการไม่สมวัย สถิติกระทรวงสาธารณสุขระบุว่าในแต่ละปีประเทศไทยมีเด็กเกิดใหม่ประมาณ 8 แสนคน ในจำนวนนี้ร้อยละ 30 มีปัญหาเรื่องพัฒนาการช้า ไม่สมวัย ร้อยละ 10 พบว่าอยู่ในภาวะเป็นโรค อีก ร้อยละ 20 เป็นกลุ่มที่สามารถกระตุ้นให้กลับมามีพัฒนาการที่สมวัยได้ แต่หากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง อาจส่งผลถึงพัฒนาการของเด็กในวัยเรียนได้ (Asianparent, 2017)ด้วยเหตุนี้ เด็กที่มีพัฒนาการไม่สมวัยนั้นจึงควรได้รับส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อให้เด็กเหล่านี้เติบโตอย่างมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กนั้นมีการดำเนินการจากหลากหลายวิชาชีพทางสาธารณสุข นักกิจกรรมบำบัดถือเป็นวิชาชีพหนึ่งในงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาการเด็ก ทั้งในด้านการส่งเสริม บำบัด รักษาและฟื้นฟูพัฒนาการเด็ก นักกิจกรรมบำบัดจะใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่ผ่านการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์มาเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยกิจกรรมหนึ่งที่นักกิจกรรมบำบัดใช้ในการส่งเสริมบำบัด รักษาและฟื้นฟูพัฒนาการเด็ก คือ กิจกรรมการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensory Motor Activities) เป็นรูปแบบการบำบัดที่

มุ่งฝึกให้เด็กเกิดการรับรู้และเกิดทักษะเฉพาะที่ เช่น การเดินทรงตัวบนไม้กระดาน หรือการกระโดดขาเดียวได้ ทักษะการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งที่ดีที่จะเรียนรู้เพื่อให้มีพัฒนาการตามวัย โดยความท้าทายของการใช้วิธีนี้ในการกระตุ้นพัฒนาการนั้นคือ การเลือกกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของเด็ก (สุภาพร ชินชัย, 2555)

เป้าหมายของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและเคลื่อนไหวเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น ทำให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่างๆตามวัย เกิดการพัฒนาความมั่นใจในตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าสู่สังคมตามวัย (สุภาพร ชินชัย, 2555) ในการจัดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวจะต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการและพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน และเกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมโดยที่อุปกรณ์หรือสื่อของกิจกรรมนั้น หาซื้อได้ทั่วไปตามท้องตลาด ในชุมชน(ณัฐสุตา เชื้อมนโชนาย, 2559) ราคาไม่แพงและ เหมาะสมกับพ่อแม่ ครู ผู้ปกครองที่ต้องการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการในยุคนปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีดังกล่าวยังมีข้อข้างจำกัด

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้งในด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการใช้ภาษาและการเข้าใจภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็ก ในการจัดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในและนอกสถานบริการ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครูศูนย์เด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลอง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กปฐมวัยทั้งเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 2-5 ปี ที่อยู่ในศูนย์เด็กเล็กตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 520 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน เป็นกลุ่มทดลอง มีเด็กปฐมวัย จำนวน 52 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงซ้องเป็นกลุ่มควบคุม มีเด็กปฐมวัย จำนวน 57 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดอำนาจการทดสอบ (power) เท่ากับ .80 ระดับนัยสำคัญที่ .05 และขนาดอิทธิพลขนาดกลาง (medium effects) ที่ .50 ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 12 ราย (Burns & Grove, 2005) ผู้วิจัยเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 เพื่อป้องกันกรณีข้อมูลที่บันทึกไม่สมบูรณ์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มทดลอง 14 ราย และกลุ่มควบคุม 14 ราย ตามเกณฑ์คัดเข้าดังนี้ 1. ไม่มีโรคประจำตัว 2. ไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ 3. สามารถสื่อสารและทำตามคำสั่งได้ 4. ผู้ปกครองยินยอมและเข้าร่วมกิจกรรมได้จนครบ โปรแกรมผู้วิจัยทำการคัดกรองพัฒนาการเด็กด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ในกลุ่มตัวอย่าง โดยในกลุ่มทดลองมีเด็กที่พัฒนาการไม่สมวัยจำนวน 23 คน และกลุ่มควบคุมมีเด็กที่พัฒนาการไม่สมวัยจำนวน 25 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในเด็กที่มีพัฒนาการไม่สมวัยเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มละ 14 คน

เครื่องมือวิจัย

ส่วนที่1 เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการในการศึกษา ได้แก่

1) ชุดกิจกรรมการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหวเป็นกิจกรรมที่ใช้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวทางการวิเคราะห์คัดเลือกและออกแบบจากทฤษฎีทางกิจกรรมบำบัดที่ใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ Sensory motor Approach (สุภาพร ชินชัย, 2555) เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถทำเป็นกิจกรรมกลุ่มได้ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ชุด ได้แก่ 1.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว 2.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา 3.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาและ 4.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม ซึ่งแต่ละ

ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย 10 กิจกรรมย่อย รวมทั้งหมด 40 กิจกรรม (ตารางที่1) ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมทั้งหมด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมบำบัดสำหรับผู้รับบริการเด็กเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของกิจกรรม โดยหลังจากผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Object Congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.5 (ปราณี หลาเบ็ญสุขะ, 2559)

ตารางที่ 1 ชุดกิจกรรมการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหวเป็นกิจกรรมที่มุ่งฝึกให้เด็กเกิดการรับรู้และเกิดทักษะเฉพาะที่ เช่น การเดินทรงตัวบนไม้กระดาน หรือการกระโดดขาเดียวได้ ทักษะการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งที่ดีที่จะเรียนรู้เพื่อให้มีการพัฒนาการตามวัย โดยให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของเด็ก

ชุดกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	
1.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว (Gross Motor) จำนวน 10 กิจกรรม	1.กิจกรรมกระโดดข้ามเชือก 2.กิจกรรมกระโดดแทมโพลีน 3.กิจกรรมการเดินบนbalance beam 4.กิจกรรมสะพานลื่น (Slider) 5.กิจกรรมวิ่งผลัด	6.กิจกรรมโยนลูกบอล 7.กิจกรรมเดินต่อสันเท้า 8.กิจกรรมเดินไถนา 9.กิจกรรมทรงตัวบนกระดานทรงตัว 10.กิจกรรมข้ามโยแมงมุม
2.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา (Fine Motor) จำนวน 10 กิจกรรม	1.กิจกรรมปั้นตัวหนอน 2.กิจกรรมร้อยลูกปัด 3.กิจกรรมวาดภาพ 4.กิจกรรมหนีบไม้หนีบผ้า 5.กิจกรรมตัดกระดาษ	6.กิจกรรมตักเมล็ดถั่ว 7.กิจกรรมฉีกกระดาษ 8.กิจกรรมใส่หมุดขนาดเล็ก 9.กิจกรรมระบายสี 10.กิจกรรมแยกรูปทรงเรขาคณิต
3.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการเข้าใจภาษาและการใช้ภาษา (Receptive & Expressive Language) จำนวน 10 กิจกรรม	1.กิจกรรมฟังเสียงสัตว์ 2.กิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบเสียงดนตรี 3.กิจกรรมร่างกายของเรา 4.กิจกรรมพายกระชิบ 5.กิจกรรมจับคู่ตัวอักษร	6.กิจกรรมทายชื่อวัตถุจากการดมกลิ่น 7.กิจกรรมเลือกของใช้ตามหน้าที่ 8.กิจกรรมจัดกลุ่มวัตถุ 9.กิจกรรมทำตามคำบอก 10.กิจกรรมทายชื่อวัตถุจากการชิม
4.ชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม (Personal & Social) จำนวน 10 กิจกรรม	1.กิจกรรมแต่งตัวให้ตัวเอง 2.กิจกรรมเกมส์โดมิโน 3.กิจกรรมมือสะอาด 4.กิจกรรมใช้ช้อนตักลูกปัด 5.กิจกรรมทำหน้ากากอารมณ์	6.กิจกรรมช่วยกันหาภาพที่หายไป 7.กิจกรรมตีกอล์ฟ 8.กิจกรรมช่วยกันสร้างตึก 9.กิจกรรมช่วยกันต่อภาพ 10.กิจกรรมเป่ายิ่ฉุบ

2) คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) โดยมีคำแนะนำวิธีการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุ ทั้งหมด 19 ช่วงอายุ ตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ซึ่งจัดทำโดยคณะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก (สถาบันพัฒนาการเด็ก ราชนครินทร์, 2558) และเป็นที่ใช้กันโดยทางปฏิบัติ อยู่แล้วในงานสาธารณสุข

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง มารดาขณะตั้งครรภ์ เป็นต้นค่า IOC ของแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าระหว่าง 0.67 –

00 โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 (ปราณี หลาเบัญสะ, 2559)

2) แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ได้มีการทดสอบความไว ความจำเพาะ และความสอดคล้องของเครื่องมือ DSPM เปรียบเทียบกับ Denver II รวมทุกด้านในเด็กทุกอายุและแต่ละกลุ่ม พบว่า ค่าความสอดคล้องของ kappa รวมทุกอายุ เท่ากับ 0.337 แสดงว่าแบบทดสอบ DSPM ให้ผลสอดคล้องกับ Denver II พอสมควรและความสอดคล้องนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <0.01) (สถาบันพัฒนาการเด็ก ราชนครินทร์, 2558)

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เลขที่ 016/2017 และมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย การพิทักษ์สิทธิ์ต่อครูและผู้ปกครอง

2. เก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนดำเนินการกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลเชียงดาว

3. ดำเนินกิจกรรมกระตุ้นการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวในกลุ่มทดลอง โดยเลือก 1 กิจกรรมจากชุดกิจกรรมหลัก รวมเป็น 4 กิจกรรม ใน 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 3 ครั้ง/สัปดาห์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ร่วมกับได้รับการส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือฝึกระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) จากผู้ปกครองตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวแต่ยังคงได้รับคำแนะนำในการส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือฝึกระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)เช่นเดียวกัน

4. ทำการประเมินพัฒนาการด้วยคู่มือฝึกระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลเชียงดาว ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากได้ทำกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวภายในเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินพัฒนาการด้วยคู่มือฝึกระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยเสนอค่าของข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ Chi-Square test หรือ Fisher's exact test และ T-test ตามลักษณะข้อมูล

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังทดลอง โดยใช้ Chi-Square test หรือ Fisher's exact testตามลักษณะข้อมูล

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลองโดยใช้ McNemar testตามลักษณะข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ส่วนมากเป็นเพศชาย และจากการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปอื่นๆพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ดังที่แสดงตารางที่2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n=14)		กลุ่มควบคุม (n=14)		p-value
	จำนวน(ร้อยละ)		จำนวน (ร้อยละ)		
เพศ					0.430
ชาย	10 (71.4)		8 (57.1)		
หญิง	4 (28.6)		6 (42.9)		
อายุ					0.702
25-34 เดือน	5 (35.7)		5 (35.7)		
35-44 เดือน	5 (35.7)		5 (35.7)		
45-54 เดือน	3 (21.4)		3 (21.4)		
55-64 เดือน	1 (7.1)		1 (7.1)		
Mean ± S.D	40.36 ± 8.94		38.93 ± 10.54		
Min - Max	30 - 55		26 - 56		
น้ำหนัก (กิโลกรัม)					0.442
Mean ± S.D	13.53 ± 1.91		14.22 ± 2.62		
ส่วนสูง (เซนติเมตร)					0.860
Mean ± S.D	95.29 ± 6.79		94.79 ± 7.99		
น้ำหนักแรกคลอด (กรัม)					0.975
Mean ± S.D	3,211.07± 405.57		3,205.36 ± 542.74		
อายุมารดาขณะตั้งครรภ์ (ปี)					1
น้อยกว่า 20 ปี	2	14.3	2	14.3	
20-35 ปี	11	78.6	11	78.6	
35 ปีขึ้นไป	1	7.1	1	7.1	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.เปรียบเทียบพัฒนาการรายด้านของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นพัฒนาการรายด้าน ก่อนการทดลอง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ดังที่แสดงตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบพัฒนาการรายด้านในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

พัฒนาการ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	p-value
	(n=14)	(n=14)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านการเคลื่อนไหว			0.663
สมวัย	3 (21.4)	4 (28.5)	
ไม่สมวัย	11 (78.6)	10 (71.5)	

ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา			1
สมวัย	10 (71.5)	10 (71.5)	
ไม่สมวัย	4 (28.5)	4 (28.5)	
ด้านการเข้าใจภาษา			0.256
สมวัย	9 (64.2)	6 (42.8)	
ไม่สมวัย	5 (35.8)	8 (57.2)	
ด้านการใช้ภาษา			0.385
สมวัย	9 (64.2)	12 (85.7)	
ไม่สมวัย	5 (35.8)	2 (14.3)	
ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม			0.596
สมวัย	11 (78.5)	13 (92.8)	
ไม่สมวัย	3 (21.5)	1 (7.2)	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อการพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองพบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.022$) ดังแสดงตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการโดยรวมสมวัยและไม่สมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

พัฒนาการ	กลุ่มทดลอง (n=14)	กลุ่มควบคุม (n=14)	p-value
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
สมวัย	11 (78.5)	5 (35.8)	0.022*
ไม่สมวัย	3 (21.5)	9 (64.2)	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นพัฒนาการรายด้าน หลังการทดลองพบว่า พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p=0.033$)ดังแสดงตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนเด็กปฐมวัยในกลุ่มที่มีพัฒนาการสมวัยและไม่สมวัยรายด้าน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

พัฒนาการ	กลุ่มทดลอง (n=14)	กลุ่มควบคุม (n=14)	p-value
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านการเคลื่อนไหว			0.033*
สมวัย	13 (92.8)	7 (50.0)	
ไม่สมวัย	1 (7.2)	7 (50.0)	
ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา			0.541
สมวัย	13 (92.8)	12 (85.7)	
ไม่สมวัย	1 (7.2)	2 (14.3)	
ด้านการเข้าใจภาษา			0.165
สมวัย	13 (92.8)	9 (64.2)	
ไม่สมวัย	1 (7.2)	5 (35.8)	
ด้านการใช้ภาษา			1
สมวัย	12 (85.7)	12 (85.7)	
ไม่สมวัย	2 (14.3)	2 (14.3)	
ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม			1
สมวัย	13 (92.8)	13 (92.8)	
ไม่สมวัย	1 (7.2)	1 (7.2)	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลของกิจกรรมการรับรู้สีกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการรายด้านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังทดลองในกลุ่มทดลอง พบว่า พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.002$) ดังแสดงตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบพัฒนาการรายด้านในกลุ่มทดลองหลังการทดลอง

พัฒนาการ	ก่อนการทดลอง (n=14)	หลังการทดลอง (n=14)	p-value
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านการเคลื่อนไหว			0.002*
สมวัย	3 (21.4)	13 (92.9)	
ไม่สมวัย	11 (78.6)	1 (7.1)	
ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา			0.250
สมวัย	10 (71.4)	13 (92.9)	

ไม่สมวัย	4 (28.6)	1 (7.1)	
ด้านการเข้าใจภาษา			0.125
สมวัย	9 (64.3)	13 (92.9)	
ไม่สมวัย	5 (35.7)	1 (7.1)	
ด้านการใช้ภาษา			
สมวัย	9 (64.3)	12 (85.7)	0.250
ไม่สมวัย	5 (35.7)	2 (14.3)	
ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม			
สมวัย	11 (78.6)	13 (92.8)	0.500
ไม่สมวัย	3 (21.4)	1 (7.2)	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นพัฒนาการโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.022$) โดยพบว่า มีเฉพาะพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.033$) เช่นเดียวกับผลการเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองที่พบว่า มีเพียงพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ที่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.002$) โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มทดลอง ที่พบว่า มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้นทั้ง พัฒนาการโดยรวมและพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวนั้น สามารถอภิปรายได้ว่า กิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบบนพื้นฐานของทฤษฎีทางกิจกรรมบำบัด อันได้แก่ การบำบัดด้วยการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหว (Sensory motor approach) ซึ่งเป็นรูปแบบการบำบัดที่มุ่งฝึกให้เด็กเกิดการรับรู้และเกิดทักษะเฉพาะที่ เช่น การเดินทรงตัวบนไม้กระดาน หรือการกระโดดขาเดียวได้ ทักษะการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งที่ดีที่จะเรียนรู้เพื่อให้มีพัฒนาการตามวัย นอกจากนี้การรับรู้ต่าง ๆ ที่เด็กเรียนรู้ผ่านการใช้

ร่างกายในการสำรวจสิ่งแวดล้อมนั้นแบบซ้ำ ๆ ทำให้เด็กได้รับข้อมูลผ่านระบบการรับรู้ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น การรับรู้ความรู้สึกของระบบการมองเห็น การได้ยิน การรับสัมผัส การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ เอ็น ข้อต่อ ก่อให้เกิดความสนใจที่จะกระทำซ้ำจนเกิดการควบคุมการเคลื่อนไหวที่ราบเรียบมากขึ้นและรับรู้ผลของการกระทำพัฒนาเป็นความเข้าใจเหตุและผลมากขึ้น ดังนั้นพัฒนาการทางด้านการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้นเป็นลำดับของเด็กนั้น ทำให้เด็กสามารถที่จะประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัย (สุภาพร ชินชัย, 2555) และกรอบอ้างอิงประสาทพัฒนาการมีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มการควบคุมการเคลื่อนไหวและเน้นการเคลื่อนไหวที่ส่งผลต่อการทำกิจกรรมนอกจากนี้กรอบอ้างอิงประสาทพัฒนาการไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่ขนาดใหญ่ ดังนั้นการใช้พื้นที่ขนาดเล็กและอุปกรณ์น้อย ทำให้ผู้บำบัดมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการเลือกใช้สถานที่ในการรักษาที่สามารถทำที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือสถานที่อื่นๆได้

นอกจากนี้ ชุดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหว ที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบนั้น ได้ผ่านการตรวจสอบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่าค่า IOC ของชุดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวทุกกิจกรรม มีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ (พิริยา มั่นเขตวิทย์, 2552) จากผลดังกล่าว ทำให้ชุด

กิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า ชุดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวมีส่วนสำคัญที่ส่งผลก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการสอดคล้องกับงานวิจัยของStanley Paul (Stanley Paul, 2003) ที่ศึกษาผลของชุดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหว (Sensory Motor Activities) ต่อพัฒนาการเด็กที่มีความบกพร่องระดับปฐมภูมิ โดยเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 16 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 16 คน ทำการศึกษาเด็กอนุบาล โดยทำกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 12 สัปดาห์ จากการศึกษา พบว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ประกอบกับผู้วิจัยใช้หลักการบำบัดรักษาทางกิจกรรมบำบัดได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ในการบำบัดรักษา (therapeutic relationship) โดยมีจุดประสงค์ในการจัดการปัญหาและบรรลุเป้าหมายการบำบัดรักษา เป็นปัจจัยที่สำคัญในการรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ (จิรนนท์ กริพพิทส์, 2550) รวมถึงเครื่องมือการรักษากิจกรรมบำบัดต่อผู้รับบริการประเภทเด็ก (สร้อยสุตา วิทยากร, 2544) ที่ตระหนักถึงการสร้างแรงจูงใจ การปรับความยากง่ายของกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กอีกด้วย

ด้านผลการเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย หลังการทดลอง ด้านอื่น ๆ ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษาและด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคมอาจจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลของการกระทำมากกว่าพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ตามแนวคิดต่อพัฒนาการ (สร้อยสุตา วิทยากร, 2544) ที่ว่า พัฒนาการมีรูปแบบเฉพาะตัว มีอัตราเร็วของพัฒนาการแต่ละบุคคลมีลักษณะเฉพาะตน กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทาง

พัฒนาการในเด็กแต่ละคนจะไม่เท่ากันอย่างแท้จริง และใช้เวลาในการพัฒนาพฤติกรรมให้สมบูรณ์แบบอย่างค่อยเป็นค่อยไปมากกว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เด็กกลุ่มหนึ่งอาจใช้เวลาสั้นกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านมาเกี่ยวข้องอย่างไรก็ตาม แนวคิดต่อพัฒนาการของนักวิชาการก็มีจุดรวมกันคือ พัฒนาการมีแบบแผนที่ชัดเจน ทำนายได้ มีลำดับขั้นตอน และอัตราเร็วของพัฒนาการแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดในแต่ละช่วงวัยไม่เหมือนกัน ดังเช่น ในช่วงวัยหนึ่งขวบปีแรกพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวจะมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเด่นชัดมากกว่าพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา และมีการเปลี่ยนแปลงช้าในช่วงหลัง ซึ่งตรงข้ามกับพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา จะเห็นการเปลี่ยนแปลงเด่นชัดในช่วงหลัง

นอกจากนี้แนวคิดต่อพัฒนาการยังกล่าวว่า พัฒนาการแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ถึงแม้พัฒนาการเด็กได้แบ่งแยกออกเป็นด้าน ๆ ซึ่งเป็นการแบ่งหัวข้อพัฒนาการแต่ละด้าน ก็เพื่อประโยชน์ต่อการอธิบายและการทำความเข้าใจ โดยแท้จริงแล้ว เราไม่สามารถจะแบ่งพัฒนาการออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้โดยเด็ดขาด (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2540) ทั้งนี้เนื่องด้วยพัฒนาการแต่ละด้านจะมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ดูเหมือนจะแยกเป็นอิสระได้ไม่มีผลกระทบ ต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ แต่โดยแท้จริงแล้วพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวต้องอาศัยความพร้อมด้านประสาท สรีรวิทยา ด้านกล้ามเนื้อ เอ็น ร่วมด้วย จึงจะทำให้พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวมีประสิทธิภาพสูงสุด และในขณะเดียวกันก็ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา ได้อีก ทั้งนี้เพราะการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ทำให้เด็กมีโอกาสสัมผัส มีปฏิกริยากระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าบุคคล สิ่งของ วัตถุ หรือสถานที่ เกิดการรับรู้และเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา การรู้จักคิด ส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา หรือพัฒนาการด้านอื่น ๆ ได้ ในทางตรงกันข้าม ในเด็ก

ที่ไม่สามารถเดินได้ เด็กคนนั้นก็ขาดโอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กกลุ่มเดียวกัน ขาดโอกาสหรือมีโอกาสน้อยลงในการมีปฏิริยากระทบต่อสิ่งแวดล้อม เด็กขาดโอกาสการรับรู้และเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาการในด้านสังคม ภาษา หรือพัฒนาการด้านสติปัญญาไม่เหมาะสมกับวัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็ก

ในการจัดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวเด็กปฐมวัยทั้งในและนอกสถานบริการ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่พ่อแม่ผู้ปกครองหรือครูศูนย์เด็กเล็กและต่อไป

2. ควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการทำกิจกรรมและการติดตามประเมินพัฒนาการเด็กระยะยาว หลังจากได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้วยชุดกิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวจากงานวิจัยชิ้นนี้

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา พัฒนพงศ์ธร. (2557). การศึกษาพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทยปี 2557. กลุ่มงานอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.
- จิรนนท์ กริพพิทส์. (2550). ทฤษฎี กรอบอ้างอิงและกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: พงษ์สวัสดิ์การพิมพ์.
- ณัฐสุดา เชื้อมนิชาญ. (2559). กิจกรรมส่งเสริมการประสมประสานการรับรู้รู้สึก. สาขาวิชากิจกรรมบำบัด คณะกายภาพบำบัดและการเคลื่อนไหวประยุกต์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ถนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์. (2558). พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย เขตบริการสุขภาพที่ 4. วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย, 2(5), 173-188.
- ปราณี ปรีวาที. (2551). การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล. (ศึกษาศาสตร์ มหบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี หลาเบญจะ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พนิต โล่เสถียรกิจ. (2558). วิฤตการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย. ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 3 ชลบุรี.
- พริยา มั่นเขตวทย์. (2552). การประเมินผลลัพธ์ทางกิจกรรม (Measuring Outcome in Occupational Therapy). Paper presented at the เอกสารประกอบการประชุมวิชาการคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประจำปี 2552 เนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ 45 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และครบรอบ 30 ปี ภาควิชากิจกรรมบำบัด, โรงแรมฮอเลียอินท์ จังหวัดเชียงใหม่.

เอกสารอ้างอิง

- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนครินทร์. (2558). *คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-5 ปี สำหรับผู้ปกครอง* (3). ที่เอสอินเตอร์พรีน: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- สร้อยสุดา วิทยากร. (2544). *กรอบอ้างอิงกิจกรรมบำบัดในเด็ก*. คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2558). *โอกาสทองสร้างคุณภาพคน ต้องปูพื้นฐานช่วง 5 ปีแรก*. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.thaihealth.or.th>
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2552). *สถานการณ์เด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม*. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/147>
- สุภาพร ชินชัย. (2555). *กรอบอ้างอิงการบูรณาการประสาทความรู้สึกละเอียดและการปฏิบัติการทางคลินิกกิจกรรมบำบัด* (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: พิมพ์นана.
- Asianparent. (2017). *ลูกพัฒนาการช้าอย่างไรดี*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2559, จาก <https://th.theasianparent.com>
- Burns, N., & Grove, S. K. (2005). *The practice of nursing research: Conduct, critique, and utilization* (5 ed.). St. Louis: Elsevier Saunders.
- Rowan. C. (2015). *ผลกระทบของเทคโนโลยีต่อพัฒนาการรับรู้และสั่งการการเคลื่อนไหวในเด็ก*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.mindbrainchildactivity.com/articles/42279172>
- Stanley Paul, Patricia Sinen, Joy Johnson, Christina Latshaw, Jami Newton, April Nelson, & Powers, R. (2003). The Effects of a Sensory Motor Activities Protocol Based on the Theory of Sensory Integration on Children Diagnosed with Preprimary Impairments. *Occupational Therapy In Health Care*, 17(2), 19-34. doi: 10.1080/J003v17n02_02

คำแนะนำ

การส่งผลงานวิชาการลงตีพิมพ์

ในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา พ.ศ.2562

เพื่อให้การจัดทำวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีคุณภาพ ดังนี้

วารสารจะดำเนินการในลักษณะ E- journal ไม่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ

ผลงานวิชาการที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ หมายถึง ผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 คน ในลักษณะ Double blinded ที่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพสามารถลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้

ผลงานวิชาการที่รับตีพิมพ์ หมายถึง บทความวิจัย และบทความปริทรรศน์

คำแนะนำของการเตรียมบทความ

1. ข้อกำหนดการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษามีดังต่อไปนี้

1.1. เป็นผลงานวิชาการทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในสาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

1.2. ผลงานวิชาการต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารใดมาก่อนยกเว้นเป็นผลงาน

วิชาการที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการที่ไม่มี Proceedings และผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความเพื่อไปตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นในเวลาเดียวกัน

1.3. ผลงานวิชาการจะได้รับการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ไม่น้อยกว่า 2 คน

1.4. กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารหลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.5. หากผลงานวิชาการใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานวิชาการจะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนดมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์

1.6. ผลงานวิจัยต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันใดสถาบันหนึ่ง (เฉพาะวิจัยในมนุษย์)

2. อัตราค่าบำรุงวารสารฯ / ค่าธรรมเนียมในการนำผลงานวิชาการลงตีพิมพ์ในวารสารฯ อัตราค่าธรรมเนียม 4,000 บาท/ 1 บทความ โดยชำระค่าลงทะเบียนตีพิมพ์บทความ โดยการโอนเงินมาที่บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขา พระยา เลขบัญชี 512-0-69285-0 ชื่อบัญชี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี (งานวารสาร)

3. การเตรียมต้นฉบับบทความวิจัยมีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

3.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3.2 ชื่อ-สกุลและสถานที่ทำงานของผู้แต่ง (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3.3. บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract)

3.4. คำสำคัญ (Keywords) ให้ผู้เขียนพิจารณา คำสำคัญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ

3.5. บทนำเป็นการเขียนความเป็นมาหรือความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักการวิจัยเขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญหรือปัญหาที่ต้องทำการศึกษา

3.6. วัตถุประสงค์การวิจัย กระชับและชัดเจน

3.7. ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการเขียนอธิบายกระบวนการทำวิจัยตามหลักระเบียบวิธีวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดพอสังเขปที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของกระบวนการ

3.8. ผลการวิจัย เป็นการเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการวิจัยหากจะมีการนำเสนอข้อมูลด้วยตารางควรออกแบบตารางให้เหมาะสมและให้นำเสนอข้อมูลได้ตารางตามที่จำเป็น การอธิบายข้อมูลควรหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำกับสิ่งที่แสดงในตาราง

3.9. อภิปรายผลเป็นการแปลความหมายของผลการวิจัยและอธิบายเหตุผลว่าข้อค้นพบหรือสิ่งที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายด้วยหลักการหรือทฤษฎีใดบ้าง ผลการวิจัยสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลการวิจัยของคนอื่นหรือไม่อย่างไรทั้งนี้ในการอภิปรายควรสนับสนุนด้วยข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลและอธิบาย โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

3.10. ข้อเสนอแนะในการเขียนข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรเขียนข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ หรือสำหรับการทำวิจัยต่อยอดในอนาคตทั้งนี้ข้อเสนอแนะควรสืบเนื่องจากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ข้อเสนอแนะตามหลักการโดยทั่วไป

3.11. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

3.12. เอกสารอ้างอิง

4. การเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์ (Review Article) มีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

4.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ทุกคน และสถานที่ทำงาน โดยใช้ภาษาไทย

4.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นความเรียงย่อหน้าเดียว ประกอบด้วยสาระสังเขปที่สำคัญและครบถ้วน คำสำคัญ (Key words) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ

4.4 บทนำ เป็นการเขียนความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของเรื่องที่นำเสนอ เขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญว่าทำไมจึงนำเสนอบทความนี้

4.5 สาระปริทัศน์ในประเด็นต่างๆ ที่ตรงกับชื่อเรื่อง โดยประเด็นที่นำเสนอจะต้องกระชับตรงประเด็น ไม่ซ้ำซ้อน

4.6 วิจารณ์ เป็นการสรุปสาระ และแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนโดยจะอ้างอิงวรรณกรรมต่างๆมาเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้

4.7. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

4.8 เอกสารอ้างอิง

5. การอ้างอิงเอกสาร

การเขียนเอกสารอ้างอิง (References) ทำตามบทความสำหรับแนวทางของการเขียนเอกสารอ้างอิง โดยใช้ระบบของ APA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 (The Publication Manual of the American Psychological Association, 6th edition, published by the American Psychological Association, 2011) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้แต่งเป็นชาวไทยให้ลงทั้งชื่อและนามสกุลตามลำดับ

ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศให้ลงนามสกุลตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค และต่อด้วยอักษรย่อของชื่อต้น และชื่อรอง ทั้งนี้รวมถึงผู้แต่งชาวไทยที่เขียนหนังสือเป็น

ภาษาอังกฤษจะลงรายการผู้แต่ง โดยใช้นามสกุลขึ้นต้น
เหมือนผู้แต่งชาวต่างประเทศดังตัวอย่าง

5.1 หนังสือ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์:สำนักพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่4).

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

Kosslyn, S. M., & Rosenberg, R. S.

(2004). *Psychology: The brain, the person, the world*. (2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

Mussen, P., Rosenzweig, M. R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz, P. J., et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Heath.

5.2 วารสาร

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้า.

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี.

(2545). ดัชนีประสิทธิผล Effectiveness Index:E.I.). *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 30-36.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

5.3 หนังสือรวมเรื่อง (Book Review)

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, หน้า). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์

ประสม เนื่องเฉลิม. (2549). *วิทยาศาสตร์พื้นฐานการจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการ ความรู้พื้นบ้านกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน: กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปู้ตา. ใน ฉลาด จันทรมบัติ (บรรณาธิการ), ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี2548 – 2549 (หน้า 127 – 140). มหาสารคาม:สารคาม-การพิมพ์-สารคามแปเปอร์*

Cooper, J., Mirabile, R., & Scher, S. J. (2005). *Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance*. In T. C. Brock & M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.

5.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550, จาก <http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php>

Wollman, N. (1999, November 12). *Influencing attitudes and behaviors for social change*. Retrieved July 6, 2005, from <http://www.radpsynet.org/docs/wollmanattitude.html>

6. โปรดตรวจสอบ ดัชนีฉบับดูว่า ท่านได้เขียนหัวข้อต่างๆ และให้ข้อมูลครบถ้วน ใช้คำต่างๆ ถูกต้องตามพจนานุกรมไทย และอังกฤษ รวมทั้งคำศัพท์ทางวิชาการ และระบบการอ้างอิง ได้ถูกต้อง

7. ในการนำผลงานของผู้เ็นมาใช้ในบทความขอให้ผู้เขียนใช้ข้อมูลจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือและ

ทันสมัยไม่เกิน 10 ปีมีการระบุชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ ปรากฏอย่างชัดเจนควรอ้างอิงจากแหล่งหรือเอกสารที่เป็นต้นตอของข้อมูลและบทความใดที่มีการตรวจสอบพบว่าเข้าข่าย Plagiarism จะถูกตัดสิทธิ์ในการพิจารณาลงตีพิมพ์

8. การตั้งค่าน้ำกระดาษให้ตั้งค่าขนาดกระดาษ A4 จัดหน้าให้มีช่องว่างด้านบน 1 นิ้ว ด้านล่าง 1 นิ้ว ด้านซ้าย 1.25 นิ้ว ด้านขวา 1 นิ้ว อักษรที่ใช้ในการพิมพ์ให้ใช้ฟอนต์ AngsanaNew ขนาด 16 และ single space และมีเนื้อหารวมบทความย่อและเอกสารอ้างอิงไม่เกิน 15 หน้า

9. การส่งต้นฉบับให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

9.1. ส่งต้นฉบับบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.docx) ไปที่เว็บไซต์ของวารสารที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/bcnpy> เพื่อทำการลงทะเบียนสมาชิกวารสารและดำเนินการส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ของ TCI ทั้งนี้ผู้เขียนสามารถศึกษาข้อมูลคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับผู้พิมพ์ที่เมนูด้านขวามือของหน้าเว็บไซต์ หรือตามคู่มือแนบท้าย

9.2. เมื่อบทความผ่านประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะมีการแจ้งจากกองบรรณาธิการ

วารสารให้ผู้เขียนดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

9.3. ชำระเงินค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ในวารสารเมื่อได้รับการแจ้งจากกองบรรณาธิการ

ข้อ 8. วารสารมีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม และฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ผู้พิมพ์หรือผู้อ่านท่านใดประสงค์จะขอข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกองบรรณาธิการได้ดังนี้

กองบรรณาธิการวารสารการพยาบาล
การสาธารณสุขและการศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา
312 หมู่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56000
โทรศัพท์ 0-5443-1779 ต่อ 105,114
โทรสาร 0-5443-1889
มือถือ 06-1289-5926
E-mail : journal@bcnpy.ac.th

